

8

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitiotien rakentaminen ja ratasähkötyöt, hankesuunnitelmat

HEL 2019-005342 T 08 00 02

Päätösehdotus

Liikenneliikelaitoksen johtokunta esittää kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi

- Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitiotien rakentamisen hankesuunnitelman 15.4.2019 ja
- Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitiotien ratasähkötöiden hankesuunnitelman 15.4.2019

esityksen mukaan niin, että hankkeen kokonaishinta yhteensä sisältäen suunnittelun, rakennustyöt ja hankkeeseen sisältyvät erillishankinnat sekä hankintojen aikaiset lisä- ja muutostyöt on 9,82 milj. euroa (alv 0 %).

Esittelijän perustelut

Atlantinkadun ja Länsiterminaalin raitiotien rakentaminen täydentää Jätkäsaaren raitiotieverkostoa vastaamaan kehittyvän asuin-, työpaikka sekä satama-alueen matkustajatarpeisiin. Lisäksi Jätkäsaaren osayleiskaava määrittää alueen joukkoliikenne hoidettavaksi raitiovaunuliikenteenä.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2017-2021 (kaupunginvaltuusto 27.9.2017, 321 §) todetaan, että liikennejärjestelmän toimivuudesta huolehditaan liikenneinvestoinneilla ja että kestävien liikennemuotojen kulkumuoto-osuutta kasvatetaan. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita kestävä kasvun turvaamisesta ja on näin strategian mukainen.

Suhde muihin päätöksiin

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.6.2009, 143 §, Jätkäsaaren raitiotieverkon perustamissuunnitelman, jonka pohjalta Jätkäsaaren raitiotieverkon rakentamista on ohjelmoitu.

Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymä (HSL) hyväksyi 10.2.2015 Helsingin kantakaupungin raitioliikenteen linjastosuunnitelman.

Yleisten töiden lautakunta hyväksyi 16.8.2016, 324 §, Atlantinkadun katusuunnitelmat ja, 325 §, Atlantinsillan katusuunnitelman.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Atlantinkatu on uusi katuosuus, joka täydentää Jätkäsaaren liikenneyh-teyksiä ja joka mahdollistaa asemakaavan mukaisen asunto- ja toimiti-larakentamisen alueella. Kadun rakentamisen myötä voidaan toteuttaa osayleiskaavan mukaiset liikennejärjestelyt ja raitiotien reittiyhteydet Jätkäsaaren alueelle. Atlantinkadun raitiotie täydentää Jätkäsaaren rai-tiotieverkoston HSL:n raitiotieliikenteen linjastosuunnitelman mukaises-ti.

Raitiotie kasvattaa joukkoliikenteen osuutta liikenteestä kokonaismat-kustajamäärällä mitattuna. Raitioliikenteen palvelutason nostaminen Jätkäsaaren alueella vastaa kehittyvän asuin-, työpaikka sekä satama-alueen matkustajatarpeisiin. Hankkeen toteuttamisen myötä raitiolinjas-to laajenee Jätkäsaareen. Linjat 7, 8 ja 9 saavat uudet päätepysäkit, kun hankkeen viimeinen vaihe on toteutettu.

Raitioteiden suunnitteluohjeiden mukaisella raitioradalla edistetään rai-tiotieliikenteen kehittämistavoitteita luotettavuuden, nopeuden, suju-vuuden ja häiriöttömyyden parantamiseksi.

Raitioratahankkeen kaikille kolmelle vaiheelle tehdään yhteinen hanke-suunnitelma, jotta kokonaisuuden kustannukset pystytään esittämään yhdessä ja vältetään hyväksymismenettelyn pilkkoutumiselta. Lisäksi on tarkoituksenmukaista yhdistää raitiorataa ja ratasähköä koskevien hankesuunnitelmien käsittely ja hyväksyminen.

Osa raitioradan ja katusuunnitelmien mukaisista katurakennustöistä on todettu tarkoituksenmukaisiksi ohjelmoida toteutettavaksi yhteisinä kunnallisteknisinä (YKT) hankkeina. Helsingin kaupungin liikenneliike-laitos (HKL) on yksi YKT-hankkeiden osapuolista.

Hankkeen toteuttaminen

Atlantinkatu toimii alueellisena kokoojakatuna Länsisatamankadun se-kä Tyynenmerenkadun välisellä osuudella. Asuntorakentaminen Atlan-tinkadun varrella on käynnissä ja siten raitiotien valmistumiselle on ai-kataulupainetta, jotta alueelle muuttavat asukkaat pääsevät toimivan joukkoliikenneyhteyden piiriin.

Raitiotiekaistat rakennetaan Atlantinkadun keskelle ja pääosin korotet-tuna muusta liikenteestä.

Hanke toteutetaan kolmessa osassa alueen muiden rakennushankkei-den etenemisen mukaisesti. Jätkäsaaren alueella olevat kaksi väliai-

16.05.2019

kaista raitiotien kääntösilmukkaa säilyvät käytössä, kunnes hankkeen toisen ja kolmannen vaiheen toteutuksien myötä ne jäävät käyttämättömiksi ja ne voidaan purkaa sen jälkeen.

Hankkeen ensimmäinen vaiheessa rakennetaan raitiorata Atlantinkadulle kadun rakentamisen yhteydessä. Rakennettava osuus rajoittuu pohjoispäässä Länsisatamankatuun ja etelässä Tyynenmerenkatuun. Atlantinkadun rataosuus liitetään pohjoispäässä nykyiseen rataverkkoon Välimerenkadun ja Länsisatamankadun risteyksessä. Atlantinkadun eteläpäässä raitiolinja yhdistyy Tyynenmerenkatuun nykyisen linjojen 7 ja 6T päätepysäkin kohdalla Länsiterminaalin luona.

Hankkeen toisessa ja kolmannessa vaiheessa toteutetaan kääntöympyrät Jätkäsaaren Bunkkerin tuntumaan sekä Tahitinkadun kohdalla Atlantinkadun varteen.

Bunkkerin edustan kääntöpaikka rakennetaan tämän hetken arvion mukaan vuonna 2022 alueen muiden rakennustöiden valmistuessa. Bunkkerin kääntöympyrän myötä Saukonpaaden nykyinen päätepysäkki jää käyttämättömäksi ja puretaan muun rakentamisen toteuttamiseksi alueelle.

Toinen uusi kääntölenkki toteutetaan Atlantinkadun varteen ja se kiertää korttelin Kanariankadun, Tahitinkadun ja Samoankujan kautta. Kääntölenkin rakentaminen ajoitetaan tapahtuvan, kun sen välittömässä läheisyydessä olevat rakennukset on saatu valmiiksi. Kääntöympyrä toteutetaan arviolta vuonna 2023. Tahitinkadun kääntöympyrän myötä voidaan purkaa myös Länsisataman Terminaali 2 edessä sijaitseva nykyinen kääntöympyrä.

Atlantinkadun, Bunkkerin edustan ja Tahitinkadun kääntöympyröiden myötä Jätkäsaareen on toteutettu HSL:n raitiolinjastosuunnitelman mukainen raitioverkosto.

Hanke toteutetaan osin YKT-hankkeina ja osin HKL toimii itse rakennuttajana. Raitiotien vaatimat sähkötyöt toteutetaan ratahankkeen yhteydessä, jotta liikennöinnin alkaminen asetetussa tavoiteaikataulussa voidaan taata.

Hankkeen ensimmäisen vaiheen maanrakennustöiden on suunniteltu käynnistyvän alkukesästä 2019.

Työnaikaiset vaikutukset raitioliikenteeseen jäävät melko pieniksi. Suurimmat vaikutukset sijoittuvat vuoden 2020 loppupuolelle, kun Atlantinkadun rataosuus yhdistetään Saukonpaaden ja Tyynenmerenkadun päissä osaksi rataverkkoa. Tällöin joudutaan raiteiden yhdistämisen ja

16.05.2019

uusien vaihteiden asentamisen ajaksi rajoittamaan raitioliikennettä yhteisillä rataosuuksilla.

Hankkeen toisessa ja kolmannessa vaiheessa liikennöintiä rajoitetaan uusien päätepysäkkien rakentamisen aikana.

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan rakentamisen kustannusten muodostuminen

Raitioradan rakentamisen kustannukset ovat enintään 8,13 milj. euroa hankesuunnitelman mukaisesti.

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan rakentamisen suunnitteluun on käytetty maaliskuun 2019 loppuun mennessä n. 5.000 euroa. Hankkeeseen on HKL:n vuoden 2019 budjetissa varauduttu käyttämään enintään 1,65 milj. euroa, josta viimeisimmän arvion mukaan noin 1,15 milj. euroa tulee toteutumaan vuoden 2019 aikana.

Vuodelle 2020 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 4,59 milj. euroa, vuodelle 2022 0,79 milj. euroa ja vuodelle 2023 1,6 milj. euroa. Vuosille 2020-2023 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvioiden laatimisessa noille vuosille.

Rakennusurakan ja rakennuttamispalkkioiden kuluja on arvioitu HKL:lle kohdistuvan n. 4,81 milj. euroa vuosien 2019-2023 aikana.

Rakennusurakan töiden lisäksi hankkeessa käytetään n. 1,67 milj. euroa rataa liittyviin erillishankintoihin, mitkä sisältävät kiskot ja vaihteet, sekä 1,61 milj. euroa erillisiin ratatöihin.

Näiden lisäksi hankkeelle tulee suunnittelun ja projektin johdon kustannuksia n. 40.000 euroa.

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan ratasähkötöiden kustannusten muodostuminen

Ratasähkötöiden kustannukset ovat enintään 1,69 milj. euroa hankesuunnitelman mukaisesti.

Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan ratasähkötöiden suunnitteluun on käytetty vuosien 2017-2018 aikana n. 13.000 euroa. Hankkeeseen on HKL:n vuoden 2019 budjetissa varauduttu käyttämään enintään 0,26 milj. euroa. Vuonna 2020 hankkeen kustannuksiksi on arvioitu 0,55 milj. euroa, vuonna 2021 0,1 milj. euroa, vuonna 2022 0,35 milj. euroa ja vuonna 2023 0,41 milj. euroa. Vuosille 2020-2023 sijoittuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvion laatimisessa noille vuosille.

16.05.2019

Raitioradan ratasähkötoiden kustannukset muodostuvat pääosin hankittavista materiaaleista ja osista sekä näiden asennustöistä, yhteensä n. 1,17 milj. euroa.

Näiden lisäksi hankkeelle tulee suunnittelun ja projektin johdon kustannuksia n. 0,22 milj. euroa sekä n. 0,3 milj. euron hankevaraus.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Hanke aiheuttaa 35 vuoden poistoajalla tasapoistoina 0,28 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

HSL:n perussopimuksen perusteella 50 % investoinnin poistoista (noin 0,14 milj. euroa/vuosi) ja 50 % laskennallisista korkomenoista (35 vuoden aikana yhteensä noin 4,4 milj. euroa, laskentakorko 5 %) voidaan laskuttaa HSL:ltä. HKL palauttaa HSL:ltä laskuttamansa 50 % laskennallisen korkomenon ns. infran korkotulona kaupungille.

Loppuosa poistoista (noin 0,14 milj. euroa vuodessa) ja investoinnin rahoittamisesta aiheutuvat todelliset noin 4,3 milj. euron korkokulut laina-aikana (korkokanta 3 % ja laina-aika 25 vuotta) jäävät kaupungin liikenneliikelaitoksen infratukena maksettavaksi. Atlantinkadun ja Länsiterminaalin raitioradan vaikutus HKL:lle maksettavaan kaupungin tukeen on keskimäärin 0,14 milj. euroa vuodessa.

Lisäksi osa HSL:ltä laskutettavasta 50 % poisto-osuudesta ja 50 % laskennallisesta korosta kiertyy vuosittain käytön mukaisesti kaupungin maksettavaksi HSL:n maksuosuuden kautta; noin 50 % poisto-osuudesta ja laskennallisesta korosta katetaan lipputuloilla ja loppuosa kohdistuu kuntaosuuteen. Atlantinkatu ja Länsiterminaali raitioradan HKL:n osuuden kokonaisvaikutus Helsingin kaupungin käyttötalouteen arvioidaan olevan keskimäärin 0,26 milj. euroa vuodessa (HSL:n maksuosuus ja HKL:n saama kaupungin tuki yhteensä).

Esittelijä

yksikön johtaja
Artturi Lähdetie

Lisätiedot

Otto Kyrklund, projektipäällikkö, puhelin: 393637
otto.kyrklund(a)hel.fi
Rauno Iivari, projektipäällikkö, puhelin: 040 1603398
rauno.iivari(a)hel.fi

Liitteet

- 1 A-Hankesuunnitelma_Atlantinkatu_ja_Länsiterminaali
- 2 Atlantinkatu ja länsiterminaali (Sähköistys)_Hankesuunnitelma
- 3 Piirustus - Hankkeen rajaukset ja vaiheistus

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta